

ZENDING

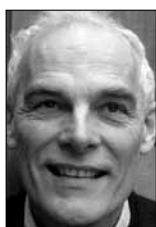
in de schijnwerpers

Stichting Liebenzell Mission Nederland

1

maart 2011

Beste zendingsvrienden,

»Het ware motief voor zending«.

Het succes van zending bedrijven wordt vaak

gezien en gemeten in het aantal mensen dat tot geloof komt.

Het is waar, dat het onmogelijk is zonder geloof God te behagen; we moeten geloven dat Hij bestaat, en wie Hem zoekt door Hem beloond wordt. Overal in de Bijbel wordt »geloof« als het belangrijkste motief beschreven.

Toch schrijft Paulus: »Al verkocht ik mijn bezittingen omdat ik voedsel aan de armen wilde geven, maar had (het geloof in Jezus niet?), nee, maar had de liefde niet« ...Is liefde dan niet het allerbelangrijkste? Zit hier geen tegenstelling in?

Ik denk dat wij mogen zeggen dat geloof en liefde, twee verschillende kanten van dezelfde medaille zijn.

Geloof werkt vanuit de liefde. Een hart, vol van geloof gaat uit naar de naaste veraf en dichtbij. Dat is opnieuw te lezen in deze »Zending in de schijnwerpers«.

Geloof werkt vanuit de liefde. Een hart, vol van geloof gaat uit naar de naaste veraf en dichtbij. Dat is opnieuw te lezen in deze »Zending in de schijnwerpers«.

Geloof werkt vanuit de liefde. Een hart, vol van geloof gaat uit naar de naaste veraf en dichtbij. Dat is opnieuw te lezen in deze »Zending in de schijnwerpers«.

Uw

Jan Kamminga

Jeugd in Mushili – Zambia

Matthijs Laan

Je bent jong en je wilt wat... Maar wat je wilt is meestal onmogelijk om te bereiken.

Sinds de start van Dawn Trust Community Center in 2003 is één van de doelen van DTCC om de jongeren te ondersteunen en te proberen hen een toekomst te geven. Hier wordt op verschillende manieren aandacht aan gegeven, door sportprogramma's, recreatie, seminars, workshops en de jeugd de mogelijkheid te geven om te kunnen studeren.

Sinds twee jaar beschikken wij over een grote insaka, een gras-hut, waar de jongeren dagelijks kunnen komen om huiswerk te maken. Ze hebben namelijk vaak geen mogelijkheid om dit thuis te doen omdat het huis te klein is of omdat het 's avonds te donker is. Onze jeugdwerker, Katanga, zag deze nood tijdens zijn werk in de compound.

Per dag komen er zeker 30 jongeren om hun huiswerk te maken en om boeken te lenen van onze bibliotheek en rond de examens zit de insaka meestal elke dag vol. Onze huidige jeugdwerker, Gabriël Katuta probeert regelmatig met deze jongeren te praten en hen aan te moedigen in hun werk. Dit is erg belangrijk omdat hier thuis meestal geen aandacht aan wordt besteed.

De jongeren hebben ook de mogelijkheid om via ons een Bijbelcursus te volgen. Ze krijgen een boekwerk wat ze moeten lezen waarna ze vragen moeten beant-

Het Mushili voetbalteam

Foto: M. Laan

woorden. Het wordt dan door één van onze werkers nagekeken. Na een jaar is er een ceremonie voor hen die geslaagd zijn. Ze krijgen dan van Child Evangelism Fellowship, waar wij deze cursus van krijgen, een dagboek uitgereikt. Het is bijzonder om te zien hoe de jongeren hierop reageren en veel van hen zijn geïnteresseerd om deze cursus te doen. De kerken in Mushili bieden dit vaak niet aan en ze zijn op zoek naar iets....

DTCC geeft de jongeren ook de mogelijkheid om te kunnen sporten. Zo hebben we een voetbalteam dat in de jongerencompetitie speelt en het zelfs erg goed doet met een tweede plek in de competitie. Daarbij zijn er verschillende juniorenteams. We bieden ook volleybal en handbal aan.

(vervolg op pag. 2)

(vervolg van pag. 1)

Dit wordt meer door de meisjes gedaan en er wordt veelvuldig gebruik van gemaakt.

De jongeren in het voetbalteam worden door ons zoveel mogelijk begeleid in het dagelijks leven. De jongeren komen namelijk van de straat en hebben vaak niet of nauwelijks kaas gegeten van het gewone leven. Gabriël Katuta praat met hen en houdt Bijbelstudies met ze. Gelukkig hebben we de laatste jaren al goede voorbeelden gezien van jongens die daardoor weer een echte toekomst hebben gekregen. Zo heeft Gabriël samen met de voetballers een groentetuin waar ze verschillende groenten verbouwen zodat ze die kunnen verkopen en geld hebben om dit te gebruiken voor de voetbalactiviteiten. Dit is nog

Matthijs, Simone, Jorik en Ilse Laan

Foto: M. Laan

wel een hele uitdaging, want zelfdiscipline is toch iets wat veel van hen niet kennen.

Sinds afgelopen jaar hebben twee jongens ook de kans gekregen om een vak te leren in de stad. Onze collega Dietmar Brunner had een plek voor timmerman en lasser gevonden.

Een geweldige mogelijkheid voor deze jongens om echt iets te leren. Eén jongen heeft na een half jaar vrijwillig gewerkt te hebben een contract gekregen als lasser en heeft zelfs een grote sprong gemaakt in zijn levenshouding. Elke keer wanneer wij hem bezoeken op z'n werk, wat wij regelmatig blijven doen, kun je zien hoe gemotiveerd hij is. Terwijl in de eerste maanden zijn baas behoorlijke problemen met hem had. Toch bijzonder dat zo'n jongen een stap heeft gezet. Helaas

lukte het de andere jongen niet. Het is moeilijk om iemands gedachten en gewoontes te veranderen wanneer hij het niet wil. Een groot probleem is dat deze jongeren vaak allerlei dingen verwachten te krijgen en weinig tot niks terug willen geven. Het is erg teleurstellend, vooral voor de timmerman, omdat deze jongen enorm veel talent heeft, meer dan de werkers die hij had. Maar goed, we blijven contact met hem houden en praten met hem en we hopen dat hij toch nog een keer de goede keus gaat maken.

We hopen deze mogelijkheid de komende maanden uit te breiden zodat meer jongeren daadwerkelijk een toekomst krijgen en wie weet dat één van deze jongeren, later kan zeggen: »Hé, ik heb nu echt een toekomst«. De jeugd is toch de toekomst!

Help

Simone Laan

Vroeg in de middag, de telefoon gaat. Ik heb net gegeten met de kinderen, de afwas gedaan en nu maken we plannen voor de middag. Matthijs aan de telefoon: »Ik ben bij het zontje van een collega, hij heeft noten van de jatropa gegeten, kan je kijken op internet wat we moeten doen?« Gauw internet aanzetten en checken op »jatropa nuts«. Daar schrik ik van, en dan is het ook gelijk gedaan met de rust: Het eerste wat ik vind zijn artikelen over kinderen en jongeren die die noten hebben gegeten en die zijn overleden, sommigen zelfs al na het eten van een paar noten. Dan gaan echt de alarmbellen rinkelen! Matthijs terugbellen en vertellen dat het ernstig is. Inmiddels blijken er twee jongetjes van de noten te hebben gegeten. Snel in de auto, op weg naar een kliniek, maar welke? We moeten een kliniek vinden waar ze hier wat van afweten. Dus ik alle klinieken opbellen die we kennen, tot er één zegt dat ze daar kunnen komen. Ondertussen meer informatie opzoeken op internet, uitprinten zodat dat naar de dokter kan. Bij zoiets onbekends is

Eén van de kinderen na de grootste schrik

Foto: M. Laan

het hier nooit slecht zelf wat achtergrondinformatie te geven... Van een andere dokter – waar we niet terecht kunnen, want zijn kliniek is gesloten – krijg ik informatie wat we het beste kunnen geven. Dat weer doorbellen, iemand heeft het nog in huis liggen, dus daar gauw langsrijden.

Gelukkig staan de dokters al klaar als de jongetjes (4 jaar) in het ziekenhuis aankomen, één van hen is bijna bewusteloos. En gelukkig wordt er snel gehandeld. Dan wordt Matthijs gebeld dat er nog een derde jongetje is dat ook van de noten heeft gegeten. Waarom zeiden ze dat niet toen hij nog in Mushili was met de auto?? Maar goed, er wordt gezegd dat ze een

taxi moeten nemen naar het ziekenhuis, dat gaat sneller dan zelf 30 km heen en weer rijden.

Ondertussen begint onze gebedsbijeenkomst – die we altijd op donderdagmiddag hebben met ons team – wat later, maar we kunnen de tijd nemen om met elkaar te bidden voor de situatie. En wonder boven wonder krijgen we dan al snel een telefoontje dat alle drie de kinderen stabiel lijken en dat het stukken beter gaat. Vroeg in de avond gaat Matthijs even bij ze kijken in het ziekenhuis, en liggen ze – naar het lijkt blakend van gezondheid – alle drie in een ziekenhuisbed. Wat een wonder als je bedenkt hoe gevaarlijk de situatie was, vooral voor één van de jongens die behoorlijk wat gegeten had.

Wij puffen ondertussen met zijn allen uit, blijven bij elkaar eten om onze verhalen te doen en zijn heel erg dankbaar dat het zo is afgelopen! We hebben weer van dichtbij gezien hoe kwetsbaar het leven is – wat hier soms nog sterker naar voren komt door slechtere gezondheidszorg – maar ook hoe God ook nu nog wonderen doet!

E-mail: famlaan@yahoo.com
Website: <http://simonematthijs.laan.biz>

Wat groeit er op je veld? Voedsel of dollars?

Marieke Bos

Gelijkenis van de zaaier (Mattheüs 13)

En de zaaier zaaide het zaad, een deel van het zaad viel op de weg, een deel op rotsachtige grond, een ander deel tussen de distels en een deel in goede aarde. Alleen in de goede aarde kan het zaad vrucht dragen. Daar waar mensen Gods boodschap begrijpen, hun hart willen openzetten voor Gods liefde en waar de Geest mensen kan veranderen. Op al die andere plekken was er iets dat het geloof wegroofde uit hun hart; Satan, problemen, twijfels en zorgen. Het is niet eenvoudig te geloven en daarom is er veel gebed nodig voor mensen die God nog niet kennen of die denken God te kennen, maar zijn bevrijdende liefde nog niet ervaren hebben.

Regen is een zegen

De laatste dagen is het heel heet en de zon brandt er behoorlijk op los. Niet alleen op ons, maar ook op de heuphoge maïsplanten. Een oud vrouwtje dat ik tegenkwam toen ik Rebecca in slaap wandelde, had er een hard hoofd in. Als de regens niet snel komen, zal er weer een jaar honger zijn. Ik vroeg aan haar of ze God al had gevraagd om regen. Ze haalde haar schouders op. Kan God daar iets aan doen dan? Toch ligt de toekomst van wat er nu op het veld staat in handen van onze God. Hij stuurt de regens. Wat een bemoediging dat het diezelfde middag begon te regenen. Nog niet genoeg, maar wel een antwoord op gebed!

Een veld vol dollars

Hier besef je zo goed hoe afhankelijk we zijn van Gods zegen. Regen is een zegen en zonder groeit er niets, en is er ook niets te eten. De meeste gezinnen zijn hier volledig afhankelijk van landbouw en wat het land aan voedsel opbrengt. Door de slechte oogst van vorig jaar hebben veel boeren dit jaar geen kunstmest kunnen kopen. Het is wel triest dat mensen

in ons gebied zo weinig voedsel verbouwen. Ze gaan liever voor tabak; een veld vol dollars... Van dat geld wordt van alles gekocht en men rekt zich rijk, tot men zich realiseert dat de geoogste maïs niet voldoende is voor het hele jaar. Ubwenzi heeft geprobeerd om cassave te promoten, een gewas dat goed tegen droogte kan en je als voedsel achter de hand kan houden. Toch hebben veel mensen de gok genomen om dollars in plaats van voedsel te planten. Mensen kunnen hun eigen tabak vaak niet direct verhandelen op de veiling, maar verkopen het aan opkopers.

Farming God's Way / Boeren op Gods manier

In 2009 zijn we begonnen met FGW. Door het slechte seizoen van 2009/2010 viel de oogst tegen. Dit jaar ligt het veld er veelbelovend bij. In juli, augustus is het veld voorbereid. Er is toen ook compost gemaakt van mest en plantenresten. Deze compost hebben ze in oktober in de plantgaten gedaan. Er is na het zaaien een klein beetje kunstmest toegevoegd; maar veel minder dan er normaal nodig geweest zou zijn. Op het eerste veld staat nu maïs, soja, pinda's en zonnebloemen. We hebben er een nieuw tweede veld aan toegevoegd, waar alleen maïs staat. We zien het effect van het bedekken van de grond. Zeker nu de regens in januari, magertjes zijn. Het water komt

Voedsel-
voorraad

Foto: M. Bos

meer in de grond terecht en de grond droogt minder snel uit. Op de stukken die vorig jaar redelijk groeiden, staan nu planten van twee en halve meter hoog. We zijn benieuwd naar de oogst van dit jaar. Toch zullen we nog heel wat regen nodig hebben, voor een gezegende oogst. Farming God's Way wil de voedingswaarde van de grond herstellen en zorgen dat boeren die geen kunstmest kunnen kopen toch een betere oogst kunnen halen van hun veld. We hopen elk jaar minder kunstmest te gebruiken, zodat over twee jaar alleen compost voldoende is. Het is mooi om mensen ook te kunnen wijzen op Wie deze aarde gemaakt heeft en hoe God deze aarde bedoeld heeft.

E-Mail:
bos_johannes@yahoo.com
Website:
www.johannesmarieke.org

Wat gebeurt er met ons voedsel voor het in de supermarkt ligt?

In Nederland was het voor ons vanzelfsprekend dat er voldoende
(vervolg op pag. 4)

Even voorstellen ...

Hallo allemaal,

Ik ben **Henriët Westeneng**, 19 jaar en ik woon in Soest. Op 11 april hoop ik naar Malawi te vertrekken tot 27 juni om daar de familie Bos te ondersteunen bij hun werk in Chilonga. Mijn taak zal daar o.a. zijn het lesgeven van Nadia voor 4 ochtenden in de week, het helpen met de kinderclub die 1 keer in de week gehouden wordt. Verder zullen mijn taken afhangen van waar op dat moment hulp nodig is: mogelijk het helpen met het programma voor ondervoede kinderen als er dan nog kinderen in het programma zitten, het bezoeken van mensen, etc. Daar waar nodig is wil ik mij nuttig maken, mijn tijd besteden tot hulp van mijn naaste als Bijbelse opdracht. Ik hoop veel te zien van wat ontwikkelings- en zendingswerk inhoudt, waarbij ik ook veel zal ervaren van de Afrikaanse cultuur. Om misschien later nog eens, na een opleiding afgerond te hebben in Nederland, voor langere tijd dit werk te gaan doen. Ik verheug me op het vertrek naar Malawi en zie uit naar een leuke en leerzame periode!

Liebenzell Mission wereldwijd

■ Nederland

Namens het DTCC in Zambia zeggen wij u hartelijk dank voor uw gaven voor een motor voor de landbouwspecialist Peter. U hebt hiervoor een bedrag van € 4.080,- bij elkaar gebracht.

■ Zambia

De familie Laan is op 15 februari 2011 op Schiphol geland. I.v.m. de aanstaande geboorte van hun derde kind, zullen ze enkele maanden in Nederland verblijven. Zij wonen

nu in Nijkerk. Er is gelegenheid om presentaties te geven van het werk in Zambia. Neemt u hiervoor contact op met Jan Kamminga (zie onderstaande gegevens).

■ Papoea Nieuw Guinea

Een goed voorbeeld: Wanemabou maakt indruk op ons. Hij leidt de Bijbelschool in Moropote in het

Oostelijke Sepikgebied, neemt zijn opdracht heel serieus en voert die gewetensvol uit. Het terrein heeft hij in een goed verzorgd park veranderd. De leerlingen zijn niet alleen gekomen om te leren, nee, ze hebben ook, door brede sloten te graven, het moerassige terrein gedraineerd, waardoor de tuinen grotere opbrengst geven. We zijn bijzonder blij als Papoea's zoals hij hun volksgenoten laten zien, hoe men zijn leven zelf kan verbeteren, zonder in het buitenland of bij de regering om hulp te vragen. Negen mannen en hun vrouwen en een jonge vrouw hebben nu de tweejarige opleiding afgerond. De feestelijke maaltijd zagen we al van verre door de opstijgende rook. In een gat in de grond met hete stenen worden een varken, groenten en vruchten gestoofd. Daar stonden de geslaagden, ietwat verlegen en ook trots. Het is zo belangrijk dat ze nu meer begrijpen van de Bijbel en dit in hun afgelegen dorpen kunnen doorgeven. De oudere, kleine gemeenten hebben dringend een beter opgeleide nieuwe generatie nodig.

(vervolg van pag. 3)

voedsel in de schappen ligt. Je kunt altijd kopen wat je nodig hebt... Ik stond er toen niet bij stil hoeveel werk er nodig is om voor een gezin voldoende voedsel te verbouwen. In Nederland had ik vaak geen zin om door de regen te fietsen en pak je dan liever de auto. Hier in Malawi staan we te juichen bij elke regenbui die uit de lucht komt vallen ...

We zijn nu een paar weken terug in Malawi. En we beginnen weer een beetje te wennen aan het leven in ons dorp. De verschillen met Nederland zijn enorm. In Nederland konden we genieten van veel mooie dingen. Nu genieten we van de dingen die hier in Malawi bijzonder en mooi zijn; natuur, weer, heerlijke vruchten, zingen. Naast genieten zijn er ook moeilijke momenten, zoals gebrek aan medicijnen in het ziekenhuis, mensen en vooral kinderen die van hongersnood of aan diarree overlijden. Ondanks deze ups and downs voelen we ons geroepen om het werk op Ubwenzi voort te zetten.

We willen via de Schijnwerper iedereen hartelijk danken voor de goede verloftijd in Nederland. Dank jullie wel voor jullie trouwe steun in gebed en gaven. We hopen jullie ook dit jaar mee te nemen in de wonderlijke wereld van Malawi....

Groeten van Johannes, Marieke, Nadia en Rebecca Bos

Attentie!

De acceptgiro is allereerst bedoeld als adresdrager.

U kunt deze uitsluitend gebruiken voor het overmaken van een gift voor het algemene werk van Liebenzell Mission Nederland.

De stichting beschikt over een ANBI verklaring.

Wilt u een andere bestemming aan uw gift geven, b.v. voor Fam. Bos of fam. Laan of voor het Amanoproject of voor Ubwenzi (project Malawi), dan dient u gebruik te maken van uw eigen overschrijvingsformulier.

Als u via internet bankiert dan vragen wij u vriendelijk altijd tevens uw adresgegevens te vermelden. In beide situaties is het uiteraard belangrijk dat u duidelijk de bestemming van uw gift aangeeft. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Rekeningnummer: 264732 of 95.85.42.961 t.n.v. Stichting Liebenzell Mission Nederland te Hilversum

Adreswijzigingen: W. Nelisse, P.Postlaan 6, 1222 LJ Hilversum, Telefoon 035-6832815
E-Mail: liebenzellmission@chello.nl, Internet: www.liebenzell-mission-nederland.nl

Adresgegevens van: J. Kamminga, Ruitersweg 26, 1211 KW Hilversum,
Telefoon/Fax 035-5435855 E-Mail: jan.kamminga@hetnet.nl

Colofon

Giften die voor projecten binnenkomen worden voor het aangegeven doel bestemd. Als er meer binnenkomt dan nodig is zullen de giften aan gelijksoortige projecten worden toegevoegd. Directeur: Detlef Krause.

Redactie: Jan Kamminga, Wim en Meta Nelisse. Stichting Liebenzell Mission Nederland, W. Nelisse, P.Postlaan 6, 1222 LJ Hilversum, Telefoon 035-6832815, E-Mail: liebenzellmission@chello.nl, Internet: www.liebenzell-mission-nederland.nl,

Vormgeving en opmaak: Grafisch Atelier Arnold, Dettingen.